

Aspectes ambientals i cicle de vida en ISO 14001:2015

Tipus: [1]

Autor: [Admin](#) [2]

Creació: Publicat per [Admin](#) [2] el 28/08/2017 - 12:39 | Última modificació: 28/08/2017 - 12:40

Etiquetes: Medi ambient

Aspectes ambientals i cicle de vida en la ISO 14001:2015

Durant els últims anys la gestió ambiental ha anat adquirint cada vegada més rellevància com a instrument per a una bona gestió i per assegurar l'existència d'una empresa a llarg termini. Així, una part fonamental per aconseguir una gestió ambiental eficaç com proposa la Norma ISO 14001: 2015 consisteix en el tractament dels aspectes ambientals.

Aspectes ambientals en ISO 14001:2015

Per a les empreses orientades al futur, és a dir, empreses que es proposen preservar el medi ambient assegurant al mateix temps els seus propis beneficis, és essencial comprendre com a través dels aspectes ambientals relacionats amb la seva activitat repercuteixen sobre el medi ambient, generant un impacte ambiental en l'hàbitat en què operen, el qual inclou l'aire, l'aigua, el sòl, els recursos naturals, la flora, la fauna, els éssers humans i les seves interrelacions.

És convenient prendre en consideració que un aspecte ambiental es defineix com:

"Element de les activitats, productes o serveis d'una organització que pot interactuar amb el medi ambient"

Com a exemples d'aspecte ambiental s'inclouen l'abocament, emissió, consum o reutilització d'un material, o la generació de soroll. Aquests aspectes ambientals haurien de ser identificats dins de l'abast del SGA.

Per identificar i comprendre els aspectes ambientals, cal identificar les activitats, productes i serveis que desenvolupa l'entitat, definint entrades i sortides de materials o energia, processos i tecnologia usats, instal·lacions, llocs, mètodes de transport i factors humans.

Els canvis en l'ambient, ja siguin adversos o beneficiosos, que són el resultat total o parcial d'aspectes ambientals, s'anomenen impactes ambientals, és a dir, són els efectes causats sobre un o diversos elements de l'ambient.

Com a exemples d'impactes adversos s'inclouen la contaminació de l'aire i l'esgotament dels recursos naturals. Els exemples d'impactes beneficiosos inclouen la millora de la qualitat de l'aigua o del sòl, la generació de llocs de treball, entre d'altres.

Identificació dels aspectes ambientals

El tractament abans comentat comença amb una adequada identificació dels aspectes ambientals associats a les activitats de l'organització.

Per a una correcta identificació d'aquests aspectes ambientals s'ha de conèixer el mapa de processos de l'empresa. També és convenient identificar tots els aspectes ambientals de l'organització, incloent les diferents condicions d'operació, com ara:

- Normals: situació rutinària d'operació.
- Anormals: Parada, posada en marxa, manteniment, o canvi operatiu que difereix de la situació normal esperada (operacions de manteniment, suspensió del servei d'aigua, suspensió del servei d'energia, etc.).
- Emergència: Accidents que resulten en danys a la vida humana, la propietat, l'equip o el medi ambient (incendis, abocaments accidentals, etc.), també s'ha de considerar la sensibilitat del lloc on s'opera (ambient).

S'han d'identificar els aspectes ambientals que es puguin controlar i aquells sobre els quals es pugui influir, tenint en compte els desenvolupaments nous o planificats, o les activitats, productes i serveis nous o modificats.

Gairebé totes les activitats, productes i serveis tenen algun impacte sobre l'ambient, que pot coincidir en alguna o totes les etapes del cycle de vida d'aquestes activitats, productes o serveis, és a dir, des de l'adquisició i distribució d'una matèria primera, a l'ús i la disposició final.

Aquests impactes poden ser locals, regionals o globals, a curt o llarg termini amb variació dels nivells de significació.

Quan s'identifiquen els aspectes ambientals i es determina la seva importància, cal comprendre els impactes ambientals tenint la capacitat de reconèixer:

- Els impactes ambientals positius (beneficiosos) igual que els negatius (adversos)
- Els impactes ambientals reals i potencials
- La part o parts de l'ambient que es poden veure afectades, com ara l'aire, l'aigua, el sòl, la flora, la fauna, etc.
- Les característiques del lloc que poden afectar a l'impacte, com ara les condicions climàtiques locals, l'altura sobre el nivell del mar, els tipus de sòl, etc.

A continuació es relacionen alguns exemples d'aspectes i impactes ambientals:

Recurs	Aspecte ambiental
Aigua	Consum d'aigua Vessaments Potencials fuites i vessaments a cossos d'aigua
Energia	Consum d'energia
Aire	Emissions

	Generació d'olors ofensius
Residus	Generació de residus reciclables
	Generació de residus no aprofitables
	Generació de residus perillosos o especials
	Generació de runa
	Generació de RAEE'S
Terra	Sobreocupació de l'espai
	Potencials fuites i vessaments a terra
Visual	Excés de càrrega visual
	Manca d'ordre i neteja
Soroll	Generació de soroll
Aigua	Contaminació del recurs aigua
Aire	Contaminació al recurs aire
Residus	Sobrepessió de l'abocador sanitari
Terra	Contaminació del recurs sòl
Visual	Contaminació visual
Soroll	Contaminació auditiva
Varis	Esgotament dels recursos naturals
	Contaminació de l'ambient
	Reducció d'afectació a l'ambient
	Afectació a la fauna
	Afectació a la flora
	Afectació a la salut humana
	Perduda de la biodiversitat
	Generació de consciència ambiental
	Conservació de flora i fauna
	Foment de bones pràctiques ambientals
	Danys a la flora i / o fauna
	Contaminació electromagnètica
	Alteració de l'ambient de treball

Avaluació de la importància de l'impacte ambiental

La relació entre els aspectes ambientals i els impactes associats és de causa i efecte, s'ha de tenir una bona comprensió d'aquells aspectes que tenen o poden tenir impactes significatius sobre l'ambient (és a dir, aspectes ambientals significatius), ja que de la identificació de les activitats que desenvolupa l'empresa poden sorgir molts aspectes ambientals i impactes associats.

S'han d'establir criteris i un mètode per determinar aquells que es consideren com a significatius.

La identificació dels aspectes ambientals significatius i els seus impactes associats és necessària per a determinar

quan es necessita control o millora i per establir prioritats per a accions de gestió. La identificació dels aspectes ambientals significatius és un procés continu que millora la comprensió que l'organització té de la seva relació amb l'ambient i contribueix a la millora contínua del seu acompliment ambiental a través del SGA.

L'avaluació de la significança s'ha de fer sense tenir en compte si l'aspecte té un equip per al seu control o no, és a dir, si un procés és altament contaminant de l'aigua, no importa que l'empresa compti amb planta de tractament d'aigües residuals, la seva impacte és significatiu en l'ambient. Això obeeix al fet que el procés, en ser significatiu, requereix que l'SGA garanteixi el seu control, és a dir, que la planta de tractament operi correctament i que es tinguin els instruccions necessaris perquè se sàpiga què fer en determinades situacions (control operacional)

D'acord a això, s'han d'analitzar determinats criteris per als aspectes ambientals definits, per tal d'identificar aquells que són significatius i els controls que permetin mitigar-los.

Aquests criteris, per exemple, podrien tenir en consideració qüestions referides a:

- Requisits legals i reglamentaris
- Freqüència en què es aquesta presentant l'impacte en la seva interacció amb l'ambient
- Severitat o magnitud del canvi sobre el recurs natural, generat per l'impacte ambiental
- Abast o àrea d'influència que pugui veure afectada per l'impacte ambiental generat
- Existència de reclams o accions legals contra l'organització provinents de parts interessades
- Eficàcia de la gestió pel que fa a les accions empreses per l'organització.

Sobre la base de l'anàlisi dels criteris anteriors es determina la significació de l'impacte.

Un cop identificats els aspectes ambientals significatius, s'ha de definir el Control Operacional que caldrà desenvolupar, avaluant aquelles operacions associades a aquests i assegurar-se que es realitzin de manera que permeti el control o la reducció dels impactes adversos associats amb ells.

La perspectiva del cicle de vida en la ISO 14001:2015

La Norma ISO 14001:2015 estableix, en el seu ítem 6.1.2 Aspectes ambientals que:

Dins de l'abast definit del sistema de gestió ambiental, l'organització ha de determinar els aspectes ambientals de les seves activitats, productes i serveis que pot controlar i d'aquells en els quals pot influir, i els seus impactes ambientals associats, des d'una perspectiva de cicle de vida.

L'enfocament per als aspectes ambientals amb la versió de 2015 de la Norma ISO 14001, preveu que l'empresa no només ha de tenir en compte aquells aspectes i impactes ambientals que estan sota el seu control directe, sinó també a aquells en els quals poden incidir a l' trobar-se dins del cicle de vida del producte i / o servei realitzat a l'empresa.

Així, és apropiat prendre en consideració que la mateixa norma defineix al cicle de vida com:

Etapas consecutives i interrelacionats d'un sistema de productes (o serveis), des de l'adquisició de matèria primera o la seva generació a partir de recursos naturals fins a la seva disposició final.

D'aquesta manera, un cicle de vida genèric abastaria etapes com ara:

- L'adquisició de les matèries primeres necessàries per realitzar l'activitat, servei i / o producte al que es dedica l'empresa
- El disseny, millorant l'ús del producte i aportant solucions a les necessitats que demanda el client
- fabricació sobre la qual té un control directe l'empresa
- Distribució, logística
- Fi de vida útil del producte, amb les possibles solucions de reciclatge, eliminació o reutilització dels diferents materials que conformen el producte

Hugo González, Director y Fundador de Calidad & Gestión

Categories: Espai del coneixement

Etiquetes: Medi ambient

- [3]

URL d'origen: <https://logistica.diba.cat/blogs/2017/08/28/aspectes-ambientals-cicle-de-vida-iso-140012015>

Enllaços:

[1] <https://logistica.diba.cat/>

[2] <https://logistica.diba.cat/members/admin>

[3] <https://logistica.diba.cat/node/1038>